



WILBUR
SMITH

AL
press

edice
AL

ŘEKA BOHŮ

ROMÁN ZE STARÉHO EGYPTA



edice
KLO/KAN

WILBUR SMITH

ŘEKA BOHŮ

Román ze starého Egypta

AL
press edice
KLOKAN

Copyright © Wilbur Smith, 1993
Translation © Václav Vanduch, 1995
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu RIVER GOD, 1993
přeložil Václav Vanduch
Redakční úprava Miroslav Kozák
Grafická úprava obálky Tomáš Řízek
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 1999
shop@alpress.cz
Vydání desáté, 2014
ISBN 978-80-7543-748-8

Ocenění Řeky bohů

„Epos o sexu, smrti a intrikách v Údolí králů... bohatě napsáno... nabito událostmi... výborné.“

WEEKEND TELEGRAPH

„Úžasně mytická látka... uváděné příběhy jsou skvělé.“

TIMES LITERARY SUPPLEMENT

„Evokativní na nejvyšší míru... Smithův popis neztrácí na síle ani po 500 stranách... /Řeka bohů/ má neochabující náboj.“

OBSERVER

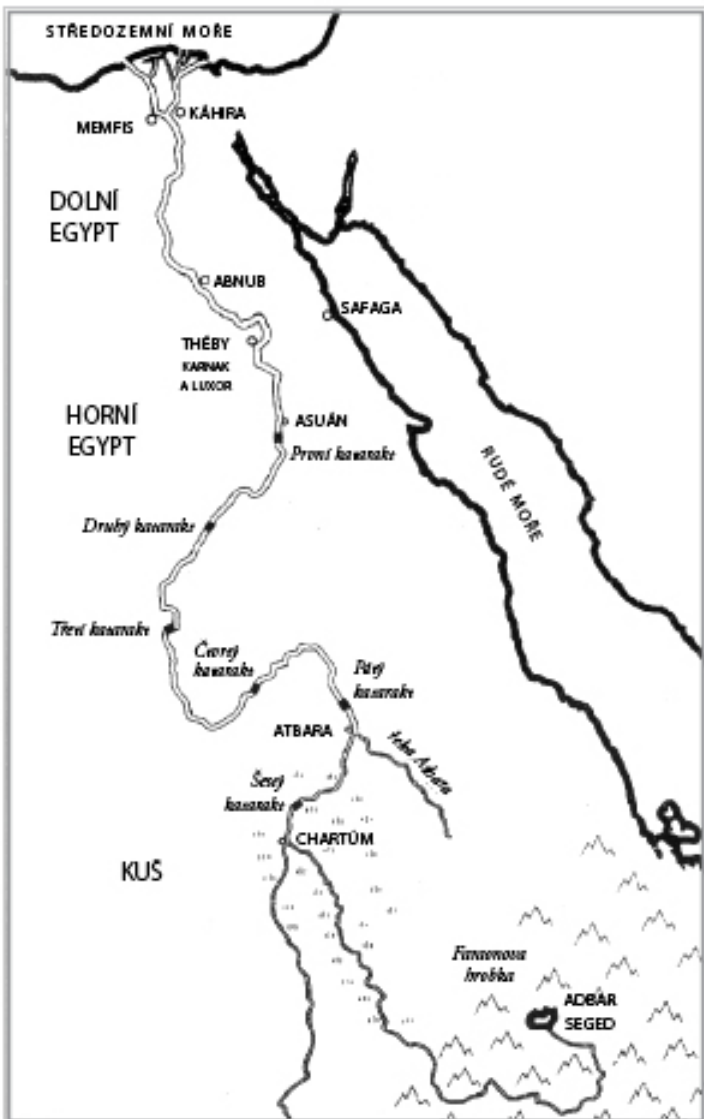
„Velké dobrodružství... V této velkolepé novele, překypující vášněmi, zlobou, zradou, barbarstvím a vzrušením bez konce, nenajdete hluchá místa. Děj je líčen čistými a dokonalými barvami.“

WASHINGTON POST

*Tuto knihu věnuji své manželce
MOKHINISO,
královně mého srdce,
bez jejíž lásky a povzbuzování
bych ji možná nikdy nenapsal.*

Poznámka:

Vegyptské mytologii vystupují celkem tři postavy jménem Hapi, ovšem všechny v mužském rodě: 1) bůh záplav a úrodnosti, někdy ne příliš správně prezentovaný jako bůh Nilu, 2) jeden ze čtyř synů boha Hora a 3) posvátný býk Apis, který se v egyptském jazyce píše Hapi. Prvně jmenovaný Hapi, tedy bůh záplav, potažmo Nilu, byl obvykle zobrazován jako obtloustlý muž s dlouhými vlasy a umělým vousem, se zvětšenými prsy, jež měly symbolizovat úrodnost Nilu, a s jakousi suknicí, která byla ve skutečnosti bederním pásem zpevňujícím spodní část zad. Často je také zobrazován jako zdvojená postava coby symbol Horního a Dolního Egypta. Jen výjimečně na sebe tento bůh bral podobu hrocha. Ovšem nikdy se o něm nemluví jako o „hermafroditovi s mohutným penisem a prostornou vaginou“, jak si autor knihy svévolně přimyslel. Wilbur Smith nejspíš do svého románu potřeboval pro hlavní hrdinku spíš patronku než patrona, a proto si přetvořil boha Hapiho k obrazu svému, tedy v bohyni Hapi. Žádná bohyně tohoto jména však v egyptské mytologii nevystupuje.



ŘEKA LEŽELA v poušti těžce jako lesklý proud roztaveného kovu vytékající z pece. Z oblohy zastřené horkým oparem sálalo slunce a jeho paprsky dopadaly na krajinu pod ním vahou měditepcova kladiva. Zdálo se, že pusté kopce po obou březích Nilu přiblížené fatou morgánou se chvějí pod jeho ranami.

Náš člun proplouval kolem papyrusových houštin v dostatečné blízkosti břehu, aby se skřípání vodních okovů na dlouhých vyvážených ramenech vahadel doneslo z polí přes vodu. Jejich zvuk ladil s hlasem dívky zpívající na přídi.

Lostris bylo čtrnáct let. Poslední povodeň na Nilu začala ve stejný den, kdy červený měsíc jejího ženství vykvetl poprvé – shoda, kterou kněží bohyně Hapi označili za velmi příznivou. Lostris, ženské jméno, které jí potom vybrali náhradou za odložené dětské jméno, znamená „Dcera vod“.

Tak živě si ji pamatuji v ten den. S přibývajícimi lety rostla do krásy a elegance, ale nikdy potom už z ní nevyzařovalo panské ženství tak mocně. Každý muž na palubě si toho byl vědom, dokonce i válečníci u vesel. Ani já ani kdokoli z nich jsme nebyli schopní spustit z ní oči. Naplňovala mě pocitem vlastní nemohoucnosti a hluboké palčivé touhy, protože i když jsem eunuch, byl jsem vykleštěn až poté, co jsem okusil potěšení ženského těla.

„Taito,“ zavolala na mě, „zpívej se mnou!“ A když jsem ji poslechl, radostně se smála. Hlas byl jedním z mnoha důvodů, pro které mě držela u sebe, pokud to jen šlo. Můj tenor dodával jejímu líbeznému sopránu dokonalosti. Zpívali jsme starou lidovou milostnou píseň, kterou jsem ji naučil a která zůstávala jednou z jejích oblíbených.

*Mé srdce bije křídly zraněného ptáka,
když milého tvář uhlídám,
a líce rozkvetou jak nebe za úsvitu
pod září slunce jeho smíchu...*

Ze zádi se k nám přidal další hlas. Byl to mužský hlas, hluboký a silný, ale postrádal jasnost a čistotu hlasu mého. Jestliže se dal můj hlas přirovnat k hlasu drozda zdravícího jitro, pak ten jeho byl hlasem mladého lva.

Lostris otočila hlavu a její úsměv zazářil jako paprsek slunce odražený od hladiny Nilu. I když muž, kterému patřil ten úsměv, byl můj přítel – a pravděpodobně jediný opravdový přítel –, přece mě v hrdle páčila hořká žluč závisti. Přinutil jsem se a usmál se na Tana s láskou stejně jako ona.

Tanův otec Pianski, pán Harab, patřil k nejvyšším z egyptské šlechty, ale jeho matka byla dcerou osvobozeného tehenuckého otroka. Stejně jako mnoho ostatních z jejího lidu měla i ona světlé vlasy a modré oči. Zemřela na malárii, když byl Tanus ještě dítě. Staré ženy prý tvrdily, že sotva kdo z obou království spatřil krásu srovnatelnou s její.

Tanova otce jsem sám poznal a obdivoval ho ještě za doby, než ztratil všechno své bohatství a statky, které kdysi mohly soupeřit se statky samotného faraona. Měl snědou pleť a egyptské oči barvy leštěného obsidiánu. Člověk, u něhož převažovala fyzická síla nad krásou, ale se srdcem velkorysým a šlechetným – snad až příliš šlechetným, protože zemřel v bídě, zlomený zradou těch, jež považoval za své přátele, a osamocený v temnotách bez slunečního světla faraonovy přízně.

Zdálo se, že Tanus zdědil po obou rodičích to nejlepší s výjimkou světského majetku. Povahou i silou se podobal svému otci, krásou zase matce. Proč bych tedy své velitelce měl zablýžovat, že ho milovala? Vždyť jsem ho také miloval a sám, ubohý kleštěnec, jsem si uvědomoval, že bych ji nikdy nemohl získat pro sebe, i kdyby snad bohové změnili můj úděl otroka. Přes všechno jsem – a taková už je zvrácenost lidské povahy – hla-

dověl po tom, co jsem nikdy nemohl ochutnat, a snil o tom, co bylo nemožné.

Lostris seděla na své podušce s dívkami-otrokyněmi u nohou. Dvě malé černé dívky s těly pružnými jako panter byly úplně nahé kromě zlatých náhrdelníků. Lostris sama byla oděná pouze do sukénky z běleného lnu, křehké a bílé, podobné křídlu volavky. Kůže horní části jejího těla laskaná sluncem měla barvu olejem natřeného cedrového dřeva z horských lesů za Byblosem a její prsa, to byly fíky s hroty růžových granátů – ovoce tvarem i velikostí zralé pro sklizeň.

Společenskou paruku odložila stranou a vlna vlastních vlasů jí padala bokem přes prsa jako silný tmavý provazec. Šikmost očí zdůrazňovala perlová zeleň práškového malachitu, pečlivě nanesená na horní víčka. Oči měla také zelené, ale byla to zeleň tmavší a čistší, zeleň Nilu poté, co jeho zklidněné vody uložily nánosy drahocenného bahna. Mezi prsy se jí na zlatém řetízků pohupovala figurka Hapi, bohyně Nilu, zhotovená ze zlata a vzácného lazulitu. Byl to samozřejmě nádherný kousek, protože jsem ho pro ni zhotovil vlastníma rukama.

Náhle Tanus zvedl pravou ruku zařatou v pěst. Veslaři naráz jako jeden muž zarazili tempo a z listů zdvižených vesel se odráželo slunce a kapala voda. Pak Tanus rázně přehodil kormidlové veslo a muži na levoboku nasadili hluboké zpětné záběry. Za vesly se v zelené vodě vytvořila řada drobných vírů a pravý bok lodi prudce poskočil kupředu. Člun se otočil tak rychle, až se paluba povážlivě naklonila. Vzápětí zabraly současně obě řady veslařů a lodice vystřelila vpřed. Ostrá příď s modrými očima Hora, který ji zdobil, se otřela o papyrusový porost a vyjela z proudu řeky do klidné vody zátoky.

Lostris přestala zpívat a zaclonila si oči, aby lépe viděla. „Tamhle jsou,“ vykřikla a ukázala drobnou ručkou. Po jižní části zátoky byly jako síť rozhozené ostatní lodice Tanovy flotily. Přehrazovaly vstup do velké řeky a znemožňovaly jakýkoli únik tímto směrem.

Tanus pro sebe přirozeně vybral severní stanoviště, kde očekával nejprudší lovecké souboje. Přál jsem si, aby tomu tak ne-

bylo. Ne proto, že bych byl zbabělý, ale bezpečí mé velitelky bylo pro mě vždy přednější. Dostala se na palubu Horova dechu jen za cenu mnoha intrik, do kterých jsem ovšem byl jako vždy zatažen i já. Kdyby se její otec dověděl – jako že se tak určitě stane – o její přítomnosti uprostřed honu, špatně by se mi vedlo. Ale kdyby zjistil, že strávila celý den v Tanově společnosti, pak by mě ani moje privilegované postavení neuchránilo před jeho hněvem. Pánovy instrukce, pokud jde o toho mladého muže, byly jednoznačné.

Přesto, jak se zdálo, jsem byl jediná polekaná duše na palubě Horova dechu. Ostatní překypovali vzrušením. Tanus dal veslařům strohý signál rukou a lodice se hladce zastavila a zůstala stát, jen se mírně pohupovala na zelených vodách, jež byly tak klidné, že když jsem se podíval přes palubu, hleděl jsem do vlastní tváře. Jako vždy mě překvapilo, jak moje kráska přežívá všechna ta léta. Pro mě byla moje tvář hezčí než blankytně modré květy lotosu, které ji věncily. Na obdiv mi však nezbylo mnoho času, protože celá posádka měla napilno.

Jeden z Tanových důstojníků vztyčil na vrchol stěžně bojovou zástavu. Byl na ní vyobrazený modrý krokodýl s velkým, marnivě vztyčeným ocasem a rozevřenými čelistmi. Pouze důstojník hodnosti Nejlepší z deseti tisíc měl nárok na vlastní zástavu. Tanus dosáhl tohoto postavení a velení divizi Modrého krokodýla, faraonovy elitní gardy, ještě dříve, než oslavil dvacáté narozeniny.

Nyní se zástava na stěžni stala signálem k zahájení honu. Na horizontu laguny byl zbytek flotily sotva viditelný, všechna vesla se však dala do rytmického pohybu, zvedala se a klesala jako křídla divokých hus, lesknoucí se za letu na slunci. Po klidné vodě zátoky se táhly znásobené vlnky brázd za lodními záděmi a zůstávaly dlouho na hladině, jako by byly vymodelované z hlíny.

Tanus na zádi použil gong. Tvořila ho dlouhá bronzová trubka ponořená pod hladinu. Při úderu kladivem ze stejného kovu se chvějivé doznívající tóny nesly vodou a naplňovaly naši kořist zděšením. Nijak to nepřispělo k mému duševnímu klidu,

neboť jsem věděl, jak snadno se hon může zvrhnout v sebevražedné šílenství. Tanus se na mě usmál. Přes všechno vzrušení dovedl vycítit moji úzkost. Na tvrdého vojáka vnímal neobyčejně citlivě.

„Pojď sem, Taito, na zadní nástavbu!“ přikázal mi. „Můžeš nám tlouci do gongu. To ti pomůže na chvíli zapomenout na nebezpečí hrozící tvé pohledné tváři.“

Výčitka se mě dotkla, ale pozvání mi přineslo úlevu, protože zádová věž je vysoko nad vodou. Plnil jsem jeho nabídku bez zbytečného spěchu, a když jsem ho míjel, zastavil jsem se a přísně ho napomenul: „Starej se raději o bezpečí mé velitelky. Slyšíš mě, chlapče? Ne abys ji strhl k nějaké lehkomyšlnosti, je každým coulem stejně divoká jako ty.“ Mohl jsem si dovolit mluvit tímto tónem s významným velitelem, protože byl kdysi mým žákem a jeho válečnický zadek při nejedné příležitosti poznal mou rákosku. Zašklebil se na mě jako tenkrát, drze a nestydatě jako vždy.

„Svěř tu paní do mých rukou, snažně tě prosím, starý příteli. Nic mi nepřinese větší potěšení, věř mi!“ Nevycítal jsem mu ten nezdvorný tón, protože jsem měl trošičku naspěch zaujmout místo na zádi. Odtud jsem ho pozoroval, jak si bere luk.

Ten luk se už proslavil v celém vojsku. Opravdu byl slavný po celém toku velké řeky od vodopádů až k moři. Jeho konstrukce byla mým dílem. Tanova nespokojenost se silou zbraní, které měl až doposud k dispozici, vzrostla do té míry, že jsem doporučil vyrobit luk z jiného materiálu, než jakým bylo slabé dřevo rostoucí v našem úzkém říčním údolí – možná z jádrového dřeva oliv z kraje Chetitů nebo z kušského ebenu. Mohl by se zkusit i nějaký méně běžný materiál, jakým je třeba rohovina nosorožců nebo slonovina.

Hned při prvním pokusu jsme však narazili na spoustu problémů. Jedním z nich byla křehkost nových materiálů. Žádný z nich nevydržel ohyb v jeho přírodním stavu, aniž by praskl. Jen z největších, a tedy nejdražších sloních klů jsme byli schopni vyřezat celý oblouk luku. Vyřešil jsem oba problémy tak, že jsem nechal malé kly rozřezat na plátky a slepil z nich dosta-

tečně tlustou tyč. Tu jsem pak vytvaroval do potřebného průřezu. Luk však byl bohužel příliš tuhý a nenašel se muž, který by ho dokázal plně napnout.

Odtud pak vedl jen krůček k nápadu, abychom spojili všechny čtyři zvolené materiály: olivové dřevo, eben, nosorožčí rohy a slonovinu. Experimenty s kombinací těchto materiálů a lepidla, které by to vše udrželo pohromadě, zabraly řadu měsíců. Vyrobit dostatečně pevné lepidlo se nám však nepodařilo. Nakonec jsem vyřešil i tento poslední problém. Celý oblouk luku jsem nechal ovázat drátem ze slitiny zlata a stříbra, který zabránil tomu, aby se plátky rozpadly. Při svazování Tanovi pomáhali dva silní muži a s vynaložením všech sil ovinuli dřív luku, když bylo lepidlo ještě horké. Po vychladnutí se kombinace pevnosti a pružnosti ukázala jako téměř ideální.

Pak jsem našel pásy ze střev velkého lva s černou hřívou, kterého Tanus zabil v poušti válečným kopím. Ty jsem vyčinil a upletl z nich tětivu. Výsledkem byl zářící luk tak mimořádné síly, že pouze jeden ze stovek mužů, kteří ho zkoušeli, ho dokázal pořádně napnout.

Předpisový styl lukostřelby, jak byl vyučován armádními instruktory, vyžadoval postoj čelem k cíli, luk natažený, s koncem založeného šípu na hrudní kosti. Tuto polohu bylo nutné udržet po libovolnou dobu a tětivu uvolnit až na povel. Avšak ani Tanus nebyl schopen tento luk napnout a vytrvale mířit. Proto musel vyvinout postup úplně nový. Stál bokem k terči a sledoval ho přes levé rameno. Zvedl pevně napnutou levou paži s lukem a potom napínal tětivu, až se peří šípu dotklo jeho rtů. Svaly paží a hrudníku mu při tom pyšně naběhly úsilím a v okamžiku plného napnutí zdánlivě bez míření vystřelil.

Zpočátku mu šípy vylétávaly náhodně jako včely z úlu, ale vytrvale trénoval den za dnem, měsíc za měsícem. Rozbolavělé prsty pravé ruky mu krvácely, rozdírány tětivou, ale zahojily se a postupně ztvrdly. Kůže na vnitřní straně jeho levého předloktí zmodrala, jak ji sedřely šlehy tětivy po uvolnění šípu, ale vyrobil jsem mu kožený návlek, který ji chránil, a Tanus dál vytrvale trénoval.

Už i já jsem pomalu ztrácel víru, zda bude někdy schopen zvládnout tuto zbraň, ale Tanus se nevzdával. Pozvolna získával nad lukem stále větší kontrolu, až nakonec dokázal vystřelit tři šípy tak rychle za sebou, že byly všechny současně ve vzduchu. Vždy nejméně dva z nich zasáhly terč – měděný kotouč velikosti lidské hlavy postavený padesát kroků od místa, kde stál. Terč byl zhotovený z plátu kovu tlustého jako můj malíček, a přesto jím šípy hladce proletěly – taková byla účinnost luku.

Tanus tuto svou mocnou zbraň pojmenoval Lanata, což bylo odložené dětské jméno mé velitelky. Teď stál na přídi s touto ženou po boku a její jmenovkyní v levé ruce. Tvořili nádherný pár a pro klid mé mysli to bylo až příliš zjevné.

„Paní, pojd' ihned sem,“ zavolal jsem na ni ostře, „je to nebezpečné, tam, kde stojíš.“ Neráčila se ani ohlédnout, jen mi dala za zády znamení. Kdekdo z posádky galéry to viděl a ti nejmělejší se rozřehtali. Ten posunek ji musela naučit jedna z těch černých dračic, jež měla k ruce, a hodil se spíš pro ženy z přístavní krčmy než pro urozenou dceru z Intefova domu. Uvažoval jsem, že jí za to vyčiním, ale ihned jsem ten nerozumný nápad pustil z hlavy, protože moje paní je ochotná omezit své nálady jen do určité míry. Abych zakryl své pokorení, mlátil jsem raději do bronzového gongu s dvojnásobnou silou.

Chvějivý zvuk gongu se rozletěl lesklými vodami laguny. Vzduch se v okamžení naplnil šumem křídel a slunce zastínila hejna vodního ptactva, která se zvedla k obloze z volné vody a jezírek ukrytých v papyrusových houštinách. Byly jich stovky druhů: černí a bílí ibisové, zasvěcení bohyni řeky, s hlavami podobnými supům, hejna kejhajících hus s peřím sivorudé barvy, každá s rudou skvrnou uprostřed hrudi, volavky odstínů zelenomodré a púlnoční černí se zobáky jako meče a ospalými pohyby křídel a potom kachny v takovém množství, až oko pozorovatele odmítalo uvěřit.

Vodní drubež je nejvyhledávanější pochoutkou egyptské šlechty, ale dnes jsme se vydali za jinou zvěří. Náhle kus vpředu cosi porušilo skelnou hladinu vod. Bylo to něco mohutného a těžkého a dušička ve mně se zachvěla. Věděl jsem totiž, jaká

děsivá obluda se tam dala do pohybu. Tanus ji také spatřil, ale jeho reakce byla naprosto odlišná od té mé. Zavyl jako honící pes; jeho muži křičeli s ním a opřeli se do vesel. Horův dech vyrazil kupředu, jako by byl jedním z ptáků přelétajících ve slunci nad námi, a moje velitelka vřeštěla vzrušením a tloukla malou pěstí do Tanových svalnatých zad.

Vody se rozvířily ještě jednou a Tanus muži u kormidla signalizoval, aby sledoval pohyb na hladině, zatímco já si tloučením do gongu dodával kuráž. Dopluli jsme až na místo, kde byl pohyb spatřen naposled. Plavidlo zpomalilo až do úplného zastavení a všichni muži na palubě se dychtivě rozhlíželi kolem.

Jedině já jsem viděl přímo na zád. Voda pod trupem lodi byla mělká a čistá skoro jako vzduch kolem nás. Vykřikl jsem stejně hlasitě a pronikavě jako před chvílí má velitelka a odskočil jsem zpátky od zadního hrazení. To monstrum bylo přímo pod námi. Hroch je zadobře s Hapi, bohyní Nilu, a bylo to jen díky její mimořádné štedrosti, že jsme toto zvíře vůbec mohli lovit. Za tím účelem se dnes ráno Tanus modlil a obětoval Hapi v její svatyni. Moje velitelka mu při tom asistovala, a i když je Hapi její patronkou, pochyboval jsem, že to byl hlavní důvod její účasti na tomto obřadu.

Zvíře, které jsem právě uviděl pod zádí, byl starý býk. Mým očím se jevil stejně velký jako naše loď. Gigantický kolos se sunul po dně laguny a odpor vody zpomaloval jeho pohyby, takže připomínal netvora ze zlého snu. Zpod jeho nohou se zvedala oblaka bahna, podobně jako když divoký přímorožec víří prach při běhu pískem pouště.

Tanus kormidelním veslem otočil loď a vyrazili jsme za býkem. Ale i při nezvyklém a zdánlivě pomalém klusu se od nás hroch rychle vzdaloval a jeho temný stín zmizel v zelených vodách laguny před námi.

„Zaberte! Při Sutehově shnilém dechu, zaberte!“ řval Tanus na své muže, ale když jeden z jeho důstojníků vytáhl bič ze splétaných řemínků, Tanus se zamračil a zavrtěl hlavou. Nikdy jsem ho neviděl používat bič, když to nebylo oprávněné.

Náhle se hroší býk prudce vynořil před námi ve vzdálenosti přesahující dolet šípů a z plic vydechl oblak páchnoucí páry. Zápach nás ovanul i na tu dálku. Ve vodě laguny na chvíli vyrostl lesklý žulový ostrov. Hroch se sípavě nadechl a znovu se potopil. Na hladině po něm zbyl jen velký vír.

„Za ním!“ zařval Tanus.

„Tamhle je,“ křičel jsem a ukázal stranou, „vrací se zpátky.“

„Dobrá práce, starý brachu,“ smál se na mě Tanus, „my z tebe ještě uděláme lovce.“ Ta poznámka byla směšná, protože jsem písař, filozof a umělec a má hrdinství jsou spíš duševní povahy. Přesto jsem pocítil záchvěv radosti, jako pokaždé, když mě Tanus pochválil, a moje úzkost se pro tuto chvíli ztratila ve vzrušení z lovu.

Na jih od nás se zbývající galéry připojily k honu. Kněžší bohyně Hapi vedli přísný přehled o počtu těchto zvířat v laguně a povolili zabít jen padesát z nich pro nadcházející svátky k oslavě boha Usira. V chrámové laguně zůstane z Hapina stáda ještě asi tři sta kusů, počet, který kněžší považují za ideální k tomu, aby vodní cesty zůstaly čisté bez plevelných rostlin a chránila se orná půda před všudypřítomným papyrusem. Také bylo třeba zajistit pravidelný přísun masa pro chrám, protože kněžím bylo dovoleno pojídat hroší maso i mimo období deseti dnů svátků boha Usira.

Po celé laguně se roztočila honička jako nějaký komplikovaný tanec, ve kterém vířily, točily se a vlnily lodice flotily. Zdivočelá zvířata před nimi prchala, potápěla se, chrochtala a vydechovala při vynoření a hned po nadechnutí se znovu ponořila. Každé další potopení však bylo kratší než předchozí, protože plicím zbaveným vzduchem nestačily k odpočinku krátké mezery mezi nájezdy lodic. Nedostačovaly mnohdy ani k plnému nádechu a stále častěji se hladina zvlnila při spěšném vynoření zvířat. Z vyvýšených zádí lodí bez přestání zněly gongy a jejich zvuk se mísil se vzrušenými výkřiky veslařů a povely kormidelníků. Všude kolem byl divoký povyk a zmatek a já sám jsem se přistihl, že křičím a jásám s nimi jako jeden z nejkvečlivějších.

Tanus se soustředil na prvního, největšího býka. Nevšímal si samic a mladých zvířat, která se vynořovala na dostřel, a hnal se dál za velkým samcem, ať kličkoval sebevíc, a při každém jeho dalším nádechu se k němu neúprosně přibližoval. Přes všechno vzrušení jsem nemohl než obdivovat dovednost, s jakou Tanus řídí Horův dech, a způsob, jakým posádka reaguje na jeho povely. Koneckonců vždy věděl, jak dostat co nejvíc z těch, jimž velel. Jak jinak by se mohl bez majetku a mocného ochránce, který by ho podporoval, tak rychle vypracovat k tak vysokému postavení. Na všem, čeho dosáhl, měl svou vlastní zásluhu – a dokázal to i přes zlomyslnost skrytých nepřátel, kteří mu kladli do cesty všemožné překážky.

Býk se náhle objevil necelých třicet kroků před přídí. Leskl se na slunci, obludně černý a odporný. Z nozder mu vyrazil oblak mlžných výparů, takže připomínal nestvůru z podsvětí požírající srdce lidí, kteří se znelíbili bohům.

Tanus pozvedl velký luk se založeným šípem a ve zlomku vteřiny vystřelil. Lanata zazpívala svou úděsnou drncivou melodií a uvolněný šíp se proměnil v okem sotva postižitelný stín. Šíp ještě svištěl vzduchem, když ho následoval druhý a za ním třetí. Tětiva doznívala jako struna loutny a šípy jeden po druhém vnikaly celou svou délkou do mohutného hřbetu zvířete. Hroch zařval a znovu se potopil.

Šípy byly pro tuto příležitost speciálně upravené. Křídélka z peří jsem opatřil malými plováčky ze dřeva baobabu, podobnými těm, jaké přivazují rybáři k sítím. Navlékaly se na patku dřívku takovým způsobem, že byly zajištěné během letu, ale uvolnily se, jakmile se zvíře ponořilo a stáhlo je pod vodu. Plováček byl přivázaný k bronzovému hrotu tenkým konopným vláknem obtočeným kolem dřívku, které se po oddělení plováčku začalo odmotávat. Proto teď, když býk unikal pod vodou, za ním na hladině poskakovaly tři drobné splávky. Natřel jsem je jasně žlutou barvou, aby byly dobře viditelné, a třebaže bylo zvíře hluboko pod vodou, prozrazovaly spolehlivě jeho polohu.

Tanus tak mohl předvídat, kde se býk znovu vynoří, a hnal za ním loď, aby v okamžiku, kdy se černá lesklá masa jeho hřbetu vyvalí nad hladinu, do ní mohl poslat další dávku šípů. Nyní už býk za sebou táhl celou girlandu drobných žlutých zátek a také pruhy a víry krví zbarvené vody. Kdykoli se s řevem vynořil pro další salvu svištících střel, nemohl jsem se ubránit lítosti nad tím postiženým tvorem. Moje malá velitelka se mnou však podobné pocity nesdílela – byla plně zaujatá zápasem, ječela vzrušením a příjemnou hrůzou celého představení.

Ještě jednou se býk vynořil, tentokrát těsně před námi, a Horův dech se řítit přímo na něj. Hroch měl tlamu doširoka rozevřenou a bylo mu vidět hluboko do chřtánu. Tím tunelem jasně červeného jícnu by určitě prošel i dospělý člověk. Přestal jsem dýchat a zamrazilo mě v zádech, když jsem uviděl řadu zubů, které lemovaly jeho tlamu. Ze spodní čelisti trčely mohutné, slonově bílé srpy tesáků uzpůsobených pro sklizeň tuhých a houževnatých stonků papyrusu. V horní čelisti svítily dva hroty silné skoro jako moje zápěstí, které by mohly proniknout dřevěným trupem Horova dechu stejně snadno jako moje zuby kukuřičnou placvou. Nedávno jsem měl možnost vidět tělo vesnické ženy, která při sekání papyrusu na břehu řeky vyrušila hroší samici s čerstvě narozeným mládětem. Tělo té ženy bylo rozpůleno tak čistě, jak by to dokázala jen nejostřejší bronzová čepel.

To rozružené monstrum s tlamou plnou svítících zubů teď mířilo přímo k nám, a i když jsem se nalézal daleko od něj, strnul jsem hrůzou a stál bez pohybu a němý jako bronzová socha.

Tanus vystřelil další šíp přímo do rozevřeného chřtánu, ale zdálo se, že si zvíře v hrůzné bolesti ani nevšimlo dalšího zranění, které muselo být určitě osudné. Bez zábran a zaváhání se vrhlo přímo na příď Horova dechu. Ze zmučeného hrdla se vydral zběsilý řev plný zuřivosti a smrtelné úzkosti. Někde hluboko v jeho útrobach praskla tepna a z rozevřené tlamy vytryskl proud krve. Na slunci se ta krvavá sprška změnila v oblak rudé mlhy – děsivý a krásný zároveň. Potom býk narazil čelně do příďe naší galéry.

Horův dech prořezával hladinu rychlostí běžící gazely. Býk byl ve své zuřivosti snad ještě rychlejší a jeho mohutné tělo tak pevné, že se náraz podobal nájezdu na skálu. Veslaři vyhození ze svých lavic se plazili po kolenou a já sám byl vržen na zábradlí nástavby takovou silou, že mi mé plíce namísto vzduchu naplnila palčivá bolest.

Navzdory vši úzkosti a strachu jsem nepřestával myslet na svou velitelku. Přes slzy bolesti jsem viděl, jak ji náraz vymrštil kupředu. Tanus se ji snažil zachytit, ale sám ztratil rovnováhu, a navíc mu překážel luk, který držel v levé ruce. Podařilo se mu jen zmírnit její náraz na zábradlí, kde chvíli vrávorala, horní část těla povážlivě nahnutou nad vodou a rukama marně hledajíc oporu ve vzduchu.

„Tane!“ vykřikla a vztáhla k němu ruku. S hbitostí akrobata získal znovu rovnováhu a pokusil se její ruku zachytit. Na okamžik se jejich prsty dotkly, ale opět se odtrhly a dívka přepadla přes hrazení.

Ze své vyvýšené polohy jsem sledoval její pád. Mihla se vzduchem jako kočka a její bílá sukénka vylétla nahoru, jako by ještě světu chtěla ukázat krásu svých dlouhých stehen. Mně se zdálo, že padá celou věčnost, a můj výkřik úzkosti splynul s jejím zoufalým nářkem.

„Mé dítě! Moje malička!“ volal jsem v domnění, že je ztracená. Před očima mi proletěl celý její život, jak jsem ho poznal. Znovu jsem ji viděl jako batole, slyšel projevy její dětské náklonnosti, kterými mě, svoji zbožňující chůvu, zahrnovala. Viděl jsem ji dorůstat v ženu a pocítil každou radost i bolest, kterou mému srdci způsobila. V okamžiku, kdy jsem ji ztrácel, jsem poznal, že ji miluji víc, než jsem si po celých dlouhých čtrnáct let myslel.

Dopadla na široký, krví zbrocený hřbet rozběsněného býka a na okamžik tam ležela s rukama rozhozenýma jako lidská oběť na oltáři nějakého obscénního náboženství. Býk se ve vodě začal otáčet. Mohutnou neforemnou hlavu vykrucoval vysoko nad hladinu ve snaze dosáhnout na dívku. Krví podlité prasečí oči vyzářovaly šílenou zlobu, když jeho obrovské čelisti cvakaly naprázdno.